

Nininkali

Mali ye jamanaba ye. Seko ni dənko yiriwalen don kosəbe an faso kono.

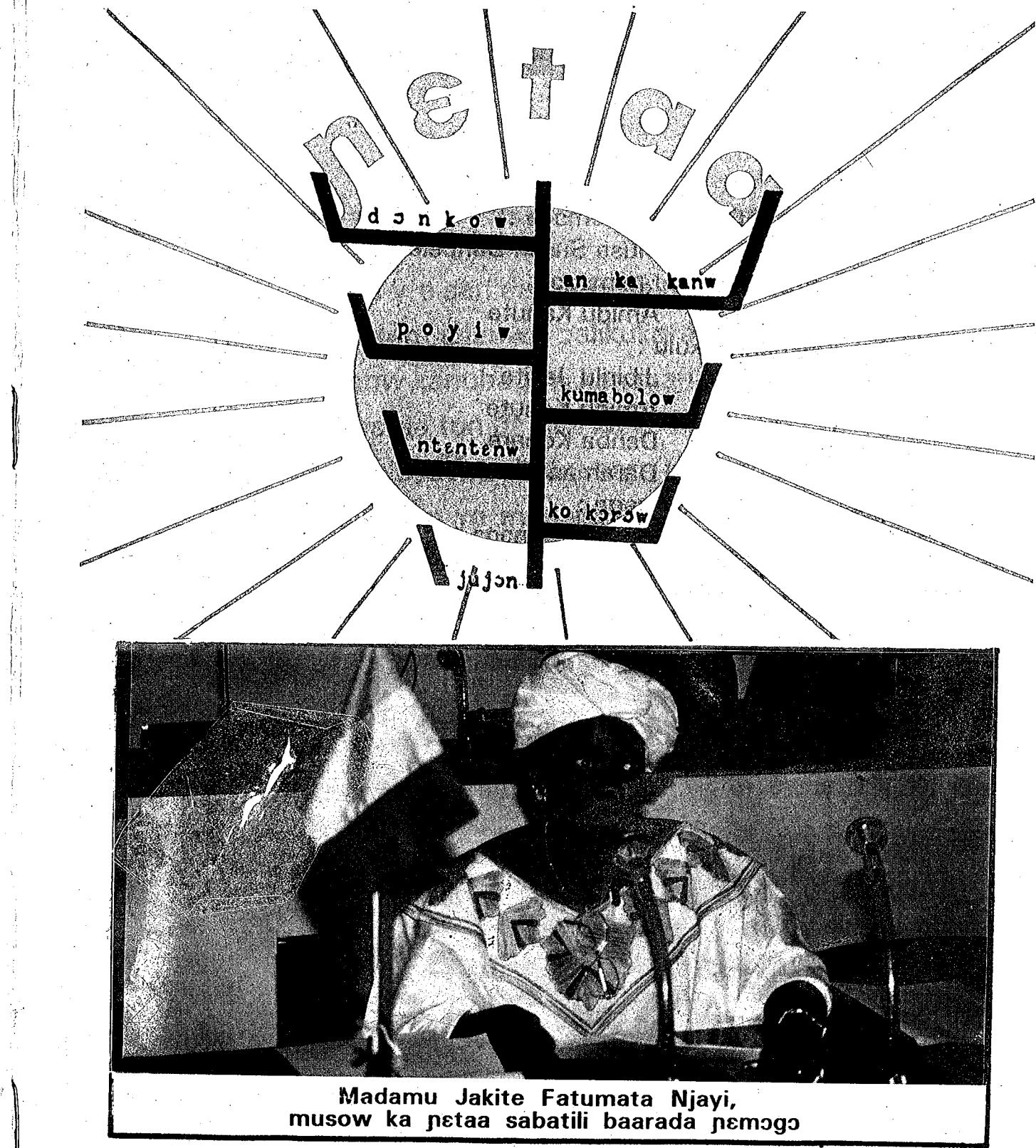
Nin ja ninnu ye an ka dənkilidalaba fila ye. A' b'u dən wa? Min be numanfe o təgo? Filanan in ye jən ye?

ntenten, ntənmasa

A' ye nin ntentenw jaabi :

- 1 - Sogonin be n bolo, n'i b'a dun, i b'a damine a kolo la ka soro ka se a bu ma.
- 2 - Fen kənəma, fen tigi kənəma.
- 3 - Ce kelen ye so fa.
- 4 - Go be so kono.
- 5 - Misi kelen bije naani.

A' be se ka jaabiw ci balikukalan baarada la, BP 62, Bamako, Mali.

- Sida ye bana juguba ye
- Balikukalan ni jemufanga
- Mali goferenama kura
- Musow ka netaa sabatili baarada jeməgo

netaa

nebila

Netaa

Kunnafonisèben nemogo :

Musa Susem' Danbele

Sèbennijekulu nemogo :

Amidu Kanute

Sèbennijekulu :

Jibirilu Jakite

Amidu Kanute

Denba Konare

Daramani Tarawele

Nataliye dilanbaga :

Amadu Sanogo

Labènbaga :

Musa Jaabi

Cayabaga :

Nuhun Jakite

Dilanyoro :

balikukalan baarada

Aia dan ka netaa bo !

Jinan y'a san damado ye netaa boli jora. Fo ka kalanden jolenw, balikukaramogow ani an benbakanw kanubagaw kononafili.

A ! netaa tun be nini ka ke kota ye.

Nin geleya in sababu bora fen damadou la.

A folo tun ye mansinko ye. Waati tun kera balikukalan baarada la, geleyabaw tun be gafew nin kunnafonisèbenw laboli la.

A filanan tun ye balikukalan baarada yelemani ye yoro kura la, n'o ye so kura jolen ye balikukalan baara kama. O yelemani ye waati damado ta, ani frina, gafedilanmansin bee fana tun ka kan ka yelema o yoro kura in na.

Nine ma ke netaa ko, netaa te ke kota ye abada.

Netaa boli daminen, a te jo tugun. A bolikow bee be an balimake Amidu Kanute de bolo sisani

An be wele bila bee ma, kalandenw ni karamogow, kan kanubagaw : "a'ye netaa kalan, a' ye netaa jensen, a' ye sebenw ci ka na balikukalan baarada la, walasa u ka bo netaa kono."

Denba Konare
Bamako

SIDA YE BANA JUGUBA YE

Bee ye sida tɔgo mən. Bee b'a dɔn fana bi ko sida ye bana ye min te se ka furake. Nin tɔgo in bɔra a ma mən kosebe. A san damado dɔrɔn de ye ninan ye. Nka, tɔgo in minena ka jenseñ dijne fan bee, dugubaw fara duguninw kono. N balimaw, bee k'a janto a yere la de! Fura te sida la bi, wa mögo si te se k'a fo ko fura bëna soro a la nin san dàmadew kono. Ni sida bana y'i minse i be sa; mögo si se te o la.

Bi bi in na sida be dijne fan bee kono, jamana bee kono.

Sida bana fɔlow kɔlsira amerikenjamana kono san 1979. O waati ni bi cε, bana in jenseñna dijne bee kono. Bi, sida be mögo hake min na, a ka ca mögo miliyon 12 ye, cε b'o la, muso b'o la, wa denmisen b'a la, mögo kɔrɔba fana b'a la. Min yere y'a la geleman ye, o ye de ko mögo si te se k'a fo a bëna mögo hake min faga nin san nataw kono. Feere kelen min b'a la o ye bana kunben de ye. An yere fe yan, a be fo ko bana kunben ka fisa bana furake ye. Ne hakili la, o ka kan ka to an hakili la ko kilisi.

Bana kunben ka fisa bana furake ye : kɔro jumen b'o la yan? An k'an kɔlsi, an k'an janto an yere la. Do fɔra sida kan, nka hali bi, an ka do fara kuma kan de! A fɔra ko sida be soro joli fe, k'a be soro "cenimusoya" sira fe. O jelen be bee ma bi. Wa walasa sida ka janya an na, f'an k'an yere kɔlsi n'an t'a fe ka sa joona, k'an denw n'an ka denbayaw lakolonya.

N b'a damine musoko ta la. O ye fən ye a ka gəlen, nka a ka nɔgon fana fo k'a

dama teme. Ni min be se a yere la, o ka dan a muso ma. Ni muso kelen be i bolo, dan o ma. Ni fila don wali saba wali naani, dan olu ma. Nka, olu fana kana a ke tulonke ye de, ni o te, u be taa a sama ka na a fili i sigilen masumanen kan. N'i b'i yere kɔlsi, n'i muso t'a yere kɔlsi, o ye fu de ye. Bee de ka kan k'a yere kɔlsi.

Ni mögo min te se ka dan a ta dɔrɔn ma, o tigi ka fugula nafama k'a taamajogon ye. Fugula nafama, n'a tɔgo ko fana kapoti, o de b'a to a joliw te se nɔgon ma. Nka f'o fana ka ke juman ye de, wa fana a doncogo ka kan ka ne. N'o ma ke, a be se ka ci. N'o kera, ni Ala ma fara i kan, i ni kara be nɔgon na.

Ne kɔni hakili la, fosi te sabali bɔ bi. Bee be sa de, nka ni sida y'i faga, n'o y'a soro i ni mögo min jera, a ka ca a la o fana be sa. Mögo dun te se ka ke, k'in'i muso te je.

Mun kɔlsira an ka jamanaw kono, ni sida ye cε faga, kalo damado o kɔ, muso fana b'a səgəre. N'a ye muso de fana fɔl faga, cε fana be tugu a kɔ.

Fura ma soro sida la,
wa a be ka mögo
faga de !

O de kɔson, an k'an kɔlsi tijemusota la, n'an t'a dɔn min ye cε faga.

Laada kɔro don an ka jamana kono, nka sida ni fosi te filan ye bi.

Yerekolosi siraw ka ca.

An ko sida yelemasira teliman ye joliye. Wa, an kana je sirife kelen na, an kana je miseli kelen na k'an ntiminw susu. Fen o fen be joli bo, an k'an kɔlsi o la. Dɔgɔtɔrɔso la, an kana sɔn an ka sɔgo mögo wère ka pingi la, an kana sɔn kɔrimugu kelen ka ke ka dɔ ka joli furake ka tila ka ke i fana ta la. An kana sɔn fewu, bawo an ka sinilatige de b'a

sira fe.

Bi bi in na, sida be denmisen caman faga. Ni sida be muso kɔnoma na, a ka ca a la a be a bila a den na. O den in ni sida be na dijne kono, wa a te si soro. Ala ka bee kisi sida ma.

Farafinna, sida be tijenibaw kela. Jamana dɔw yere be yen, a ye mögo caman faga. A be bangebagaw faga ka falatɔninw to. Nin bee ye geleyaw ye jamanaw ni duguw ma. Bawo ni saya donna dugu o dugu kono k'a ke fagali ye, o dugu be taa kɔ. Sida ye dugu dɔw yere ci farafinna.

Hali bi dɔw ma da sidako la kɔsɔbe. U ka jinikali ke, u ka se dɔgɔtɔrɔsow la Bamako. N'u ye hadamaden ye sida bolo, u be masaya segin Ala ma. Sida bana be hadamaden ban, k'i-fasa k'i ke kolo jalan ye, ka wolo dɔrɔn da kolo jalanw kan. N'i ne dara a kan, i farimasi be jo i kan, i b'a dɔn ko se be Ala ye. Subagaw ka baara te, bonni no te sida bana ye. Bi bi in na, a be fagali la dijne fan bee. Farafinna jamana dɔw be yen,

i n'a fo a woroduguyanfan ani a cεma jamana dɔw, ni mögo sigira keme o keme, i b'a soro sida be mögo bi sabala. Ala ka bee kisi.

N'an b'a fe an ka se k'an ka duguw yiriwa, k'an ka jamana ka netaa sabati, fo'an ka sida mine an jugu fɔl do ye. O dun fo an ka faamuya ko fura te sida la, ko sida be se ka bee minse, ko sida be an ka jamana kono, a be an cε la bi. Wa, bee k'i janto i yere la, jantonyerela kɔrɔko ka ji.

SIDA TE YELEMA FIJIE FE

Ni sida bə məgə min na, a ni məgəw bə se ka baara kə jəgən fe, baasi t'a la. Sida te yelema fijie fe. A bə yelema joli de fe.

O kərə,

- məgə ni sidatə bə se ka baara kə biro kelen kənə,
- məgə ni sidatə bə se ka se minen kelenw ma, i n'a fə səbennikəlanw, telefoniw, walabə, ani fən wərew,
- məgə ni sidatə bə se ka taa jəgen kelen na,
- məgə ni sidatə bə se ka dumunike jəgən fe,
- məgə bə se ka sidatə ka dumuni tobilen dun,
- məgə ni sidatə bə se ka ke jəgən kan yərə kelen na, ka naga la, k'i təge d'a ma,
- ni kasara ye sidatə sərə, dəmə bə se ka lase a ma.

Joliw de man kan ka se jəgən ma, sida te yelema fijie fe. A bə yelema joli de fe.

Nin kunnafo in bəra səben kənə min labenna Faransi jekulu də fe min ka baara jəsinnen bə sida kələli ma.

Balikukalan ni jemufanga

Kabini san 1965, ni dijə seleke naani kalanko minisiriy ye lajə kə Teheran, n'o ye Iran jamana, faaba ye, u y'a jənaya, don kelen ka kə taasidon ye ka jəsin kinfinya ni kalanbaliya kələli ma. O kama, san o san, setanburukalo tile 8 sugandira. Mali kənə yan, an k'a ma ko balikukalan seli. San o san, təgə bə da seli in na. Jənan ta ye ko balikukalan ni jemufanga, ni dəw fana k'a ma ko bəejefanga.

Nin ye hakilina ye min b'a to jama bə taasi ka miiri feerew la, minnu bə se ka balikukalan ke ka jemufanga basigi kojuman. An ye tənsigiba min kofo an ka jemu damine na, a yera o de kənəna na ko jamana si ka bənəgəla tə se ka teliya ka sərə o jamanadenw ma kalan. O siratige la, walasa kalan ka san sərə

joona, fo jamanadenw ka kalan u fakanw na. Mali y'a cəsiri sənəkelaw ka kalankola, o kera sababu ye ka belebele fara jamana ka sərəw kan. Oko, jəyərəw dira balikukalanden jolenw ma sannifeere la, dəgotərəya la, baganfurakə la ani fən wərew.

Bi bi in na cikəlakəlidən kə baaraw fanba kalifara duguməgəw yərew la.

Nin bəs ye misaliw ye, minnu bə balikukalan nafa jira məgəw la.

Balikukalan təba bə kə. Fangayeləmana a san fila ye jənan ye. Fangayeləma kərə kələ ye Mali kənə, bawo ni caman tora a la. Mun na fanga yeləmana. A yera jateminenaw fe ko jamanaw ka bənəgəla dennen don kosebə fanga cogoya yəre la. O kərə ye ko jamana min fanga walawalannen don, o jamana ka bənəgəla bə nəgəya. Nka ni jamana min ka fanga ma ke jemufanga ye fo diyagəvafanga don, teriyafanga ni soməgəyafanga don, jamakulunin de bə jamana sərə don a jənada fe. O fanga tə miiri jamanadenw ka bənəgəla la.

Jemufanga ye sira ye, min kənə jamanadenw yəre bə jamana jəməgəw sugandi wote lakika senfe politikitən hukumu kənə. O de b'a ke bəejefanga ye. Jamana si fanga tə se ka ke bəs je ye k'a sərə jamanadenw fanba ma jəyərə sərə. Jəyərə sərəlit t'a bannen ye, fo jəyərə in ka fa. Mali ka misali la, jamanadenw fanba ye cikədugulaməgəw ye, cikəlaw, baganmaralaw, mənnikəlaw ani bololabaarakəlaw. Ujəlendonnijamana sərə yiriwali ye cogo min f'u k'u jo ni jamana jemufanga fana ye. Jemufanga təgə yəre ye fəban, bawo a ni a kərə bə jəgən na. Nka ni ani a kərə bə jəgən na, fo bəs k'o de faamuya walasa k'i jəyərə fa. O kama, i n'a fə jemufanga b'a damine na an ka jamana kənə, bəs ka kan k'i cəsiri kojuman bawo baara don, baara min ye don o don ko ye, baara don min ye san o san baara ye, baara don min kuntaala ka jan.

Jemufanga kun ye lafiya de ye. Hadamaden tə dijə na, jamakulu tə dijə na, wa fasodenjama tə dijə na min ye lafiya sərə a sigilen k'a bolo fila kalanso jəgən na, k'a da bə a yəre kunkanko kuma na. Səsli tə se ka ke o kan, o bə i ko badabada

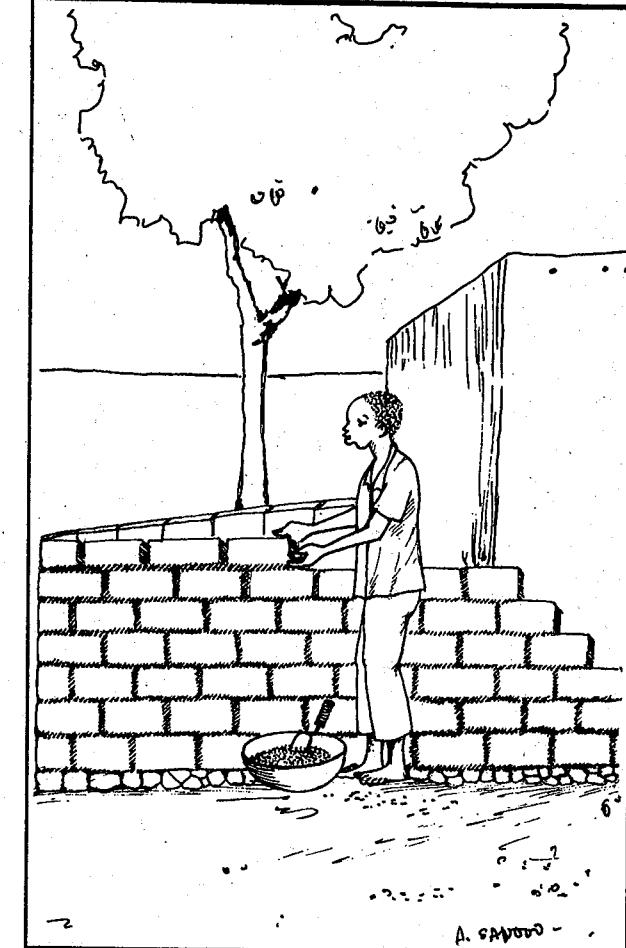
netaa

netaa

tijé. Ohukumu kono, Malifasodenjama bë se ka sigi cogo jumen ka bolow kalanso njogon na, k'a da bë a yere tøgølakuma na, ka sigi ten, k'a ka dijølatigë saradali n'a tilali n'a bolodali ke bolokøfeko ye. O te se ka ke. O faamuya bë soro balikukan misali kono. Balikukan sera ka nogoya ni jøyøro minnu di cikedugulamøgøw ma faso joli sira la ani u yerew ka hadamadenya sabatili la, u neko ma ke u koko ye.

Ko de daminëna, a ka laban o bë cikedugulamøgøw de bolo. Mogo te kuma u no na tugun, u ka jemu te don mogø si da k'o ye fanga ka ciden ye: Jemufanga nana ka siran ban mogøw dusukun na, ka mogøw da labila, ka mogøw danbe lasegin u ma, fasoden ni min ka kan, k'o døn a ye, a fana ka kan ka min ke, o bë jira a la, o siratigë la, baarakelaw tun bë jekulu minnu sigi, u k'u ka nafaw kono, taasen kura donna olu koro. Yamaruya tun te minnu bolo k'o jekuluw njogon sigi, i n'a fo cikelaw, monnikelaw, baganmaralaw ni bololabaarakewolu døwy'uka jekulu sigi senkan. O ye sira puman ye, min meen o meen a bë na ni lafiya ye, o tigilamøgøw ni min ka kan ka jesin u ka segen n'u ka wosi ma u b'o soro.

O k'o, min ye fanga walwalanni ye, n'o de ye ka se di sigida kelen mogøw ma u ka feerew tige u yere ye, feere minnu bëben u yerew ka sigidaw cogow ma, u ka yiriwa ka bë nogøla. U yere b'a laje k'u yere mara ka soro a ma ke farafarali ye. O maracogo bë ke sababu ye ka tijeniba furake jamana kono ani ka fasodenw da u yere la. Ni jamana ka netaa sera o yero ma, diyagoya ye fo balikukan ka don da la ka teme bi hake kan, fo balikukan ka san soro. Balikukan y'a se jira baarabonda caman na, nka a ma a se bëe jira folø. O se jirali bë cikedugulamøgøw de kan. O se jirali nafa bë kan.

Ni cikedugulamøgøw sera ka balikukan koro, u ni min ka kan jemufanga kono u b'o soro, nka n'u ma se ka balikukan koro, tububakalankelaw laban b'u niyøro fara u ta kan. N'o kera, jamanaden fanba bë mara a fan døgømanin fe.

Daramani Tarawele
Balikukan baarada
Bamako

Denko ka gelen bawo a soro man di

Nin kera ce dø ye, nafolo caman tun b'a bolo, sankanso tun b'a fe furu la. Nka muso naani si ma den soro. Ce in te miiri fosi la den ko. A kono ganna, konoafili y'a minø. Ce in terike tøgø Musa. Musa fana ye dønnikela ye. Ce y'a terike wele, a k'a ma : ne kono ganna, Musa k'a ma ko mun kera.

Denko gelyara ne ma de! Muso naani minnu file ne kun, kabini u donna ne ka so, u si ma kono ta, sanko k'a tijø folø. O konoagan de bë ne na.

Musa y'a terike jaabi :

- o tuma e b'a fe an ka mun ke?
- I komi e ye dønnikela ye, n b'a fe n'i bë se ka ala nininka ne ka denko cogoya la. O tun be diya ne ye kosebe.

Musa wulila ka taa Ala nininka a terike ka der xo la. Ala y'a jaabi k'a terike bogønia ta denw bogotayorø la, o kama terike ma den soro.

Mus a seginna ka na o nefo a terike ye, k'ale ye ala deli, nka, ko k'a f'i ye k'i bogø tara yoro min ko den te o yoro la, k'o de kama i ma den soro. Musa y'o f'a ye tuma min na, o k'o ma k'ale b'a musow labila walasa u bëe k'u si soro ce were fe, u tonnen ye njogon kan, u si te na den soro. Musa fana k'o ye tijø ye.

Ce y'a muso naani bëe wele k'u lasigi, k'a fo u ye : n ma aw wele baasi la. An ka denko gelyara. Ne tun y'a nefo Musa ye, k'a da a kan n terike don, Musa ye dønnikela ye. Ne tun k'a ka Ala deli an ye walasa an ka se ka den soro. Musa ye Ala deli. Musa ko ko ne bogø ma ta denw bogotayorø la.

Ne y'a wele k'o nefo aw ye. Ne yafara aw bëe ma. Ce o ce y'a' diya, a' ka taa furu o ma walasa a' bë se k'a' si soro. Muso folø k'ale bë sigi bawo ale koro wa ale miiri te denko la bilen.

Muso filanan fana k'ale bë sigi ko fen te Ala bë. Sabanan fana k'ale bë sigi bawo den bë Ala de bolo.

Naaninan fana k'a bë sigi bawo Ala y'o døn ka tila ka furu latigë u ni njogon ce.

Ce k'u ma : a' kana a ke ten, bëe ka taa i da k'i miiri, n'a' ye hakilina min soro a' ye na o fo n ye. U tora ten, don dø sanfirøba wulila. Nin waati la dønnikela døw tun bë bë duguw kono ka taa sigi kungo kono. O dønnikelaw tun bë wele ko sufuw. Fijø wulila tuma min na, sufuke kelen nana k'a bë sanji latemen ce in ka so. O y'a soro ce in b'a ka sankanso sanfe, a y'i to sanfe ka sufuf ye. Fijø juguyara kosebe, sufuke y'i terun ka don sankanso dugumana na. Sankansotigi jiginna ka a pini sufuce fe a ka na u ka taa sanfe barisa o ka fisa ni dugumana joli ye. Sufuce ma son. Sankansotigi y'a negen ka yelen n'a ye so sanfe. Jatigice yesufuce ladon negen kono ka ji d'a ma ka fini d'a ma. Sufuce y'i ko ka finiw don. U y'u sigi ka masala fo tuma min ni musow nana ni dumuni ye. U y'u tege ko ka dumunike damine. Sufuce ye døenin dun k'i tege ko, k'olu sufuf te se ka nin dun, k'olu bë balo jiriden de la kungo kono. Nin y'a sanji tan ni duuru ye, ale bë kungo kono, a te balo fosi la ni jiriden te.

Sufuce wulila k'a bë taa. Nafolotigi wulila ka taa a bila sira. U taara fo ka janya kosebe. Ni sufuce ko jatigice ma k'a k'a bila yan, jatigice b'a fo k'u ka taa døenin, u tora o la sufuce lafilibagato nana i jo k'i kanto nafolotigi ma ko n'a ma segin ko su bëna ko ka soro a ma se dugu kono, k'olu delilen don kungo kono na. U y'u jo yen ka baro damine tugunni i n'a fo k'u ma fosi ke sanni u joyørøince. Sufuce yenafolotigijninkia: n balimace e bë mun fe dijølatigë la?

Nafolotigi k'a ma k'ale bë den de fe, ko ni den te, ko fosi ko te ale la dijé kono tugun. Min temena a ni Musa ce, a y'o bëe nefsufuce ye. Sufuce fana ko a ma k'an ka to Ala ma. Sankansotigi y'i ko don ka taa. Sufuce y'i sigi ka Ala deli damine o yoro bëe la. Ala fana y'a ka delili mine. Kalo damado temenna. Ce muso naani bëe ye kono ta. Muso fëlo min ye kono ta, a kera o miiriya la k'a man kene, f'a ye fura daw ke a yere la. Tuma min tow fana y'a ye ko kono b'u la, u hakili sorola ka sigi. Tuma min musow kono bonyana, Musa nana don do la k'a ye ko ce muso naani bëe konomma don. A kabakoyara. A y'a terike pininka : n teri, Ala ko e bogø ma ta denbogötayoro la, e muso bëe lajolen don, u ye kono bo min?

Terikay'ajaabi, k'anisufuce kajogonye nefs. A ko, a be sorø o ka aladeliminen. Musa seginna Ala fe k'ale tun nana a terike ka denko la, ko Ala ko ale terike bogø ma ta denbogötayoro la, a terike musow bëe dun konomma don.

Ala k'a ma, e ye ne deli wa? N'i tun ye n deli, n tun be se ka den d'a ma.

O de kama, n baden, an ka Ala deli walasa an magow be se ka ne dijé kono yan ani lahara.

Ala k'an kunnadiya, k'an laban ne, ka here caman d'an ma.

Nsiirin bakorønin ni sonsannin

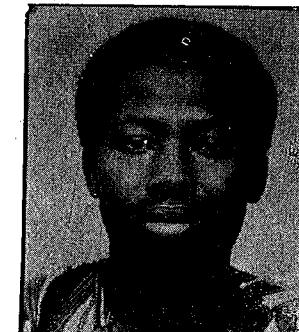
Nin kere bakorønin ni sonsannin ye. Don do, bakorønin ni sonsannin benna. Bakorønin y'a fo sonsannin ye ko fen ma deli k'ale négan, wa ko fen têna ale négan.
 Sonsannin ko : bakorønin ne be e négan f'i new be coron.
 U taara nögön fe tile saba yaala la.
 U sera yoro do la, sanba nana.
 Sonsannin ni ba korønin y'u fili dingé dø kono.
 Waraba fana y'i cun o dingé kelen kono. Surukuba fana jiginna dingé in kono. Bakorøninsirannaf' abeyereyere.
 Sonsannin ye jalamu du meleke a kunkolo la, k'i yere ke mori ye. A ko "koro waraba, e dun jalen don sisán". Waraba y'i kanto :"wɔlayi, kongo de be ne na kojugu".
 Sonsannin ko : ne be o fura don, e ka suruku woro lase ne ma bani".
 O yoro bëe la, waraba y'i pan k'a da fa surukuba woro la, k'o fara k'a di sonsan ma. Sonsannin ye kogonin ni tulunin ni forontonin k'o la k'o di waraba ma.
 Waraba y'o bëe dun yorønin kelen.
 A tilalen, a ko "nin be se ka dafa fila la wa?"
 Sonsannin k'a ma "hali n'i ko saba, a be se ka ke".
 Waraba girinna ka da surukuba kan, o y'i pan ka bo dingé in kono. Waraba tugura a nöfe.
 Sonsannin y'i kanto bakorønin ma: "n ka taa n'i ye yoro were la wa"?
 Bakorønin ko, ayi, nin be n bo.

Wande Sumare
Balikukan baarada bamako

Poyi : walikan ni yerekan

Kana walikan fili, k'i ka kan te.
 Kana yerekan lagosi ko kan sebe te.
 Walikan,
 Yerekan, a bëe kan,
 A bëe mögakan.
 Si man fisá si ye,
 A bëe ye kelen ye.
 Kan man ni kan ye,
 Kan man go kan ye,
 Kan ma bo kan na,
 Minèko de b'u bo nögön na.
 Min minèko mana ne, o de ka ni,
 Min minèko mana juguya,
 O de man ni.
 Ne m'a f'i kana walikan fo,
 Ne k'i kana pine i yere ta ko.
 Kan'a fili ko kan kolon don,
 Kan'a lagosi ko warakan don.
 E ka kan be ne cogo di?
 E ka kan be diya cogo di?
 N'i m'i tulo don a koro?

N'i m'i tulo deli a la?
 N'i m'i nen don a ni nögön ce?
 N'i m'i nen deli a la?
 E ka kan be nafamaya cogo di?
 E ka kan be barikamaya cogo di?
 E ka kan be fa cogo di?
 K'e to mago ne na walikan na?
 K'e to baara la walikan na?
 K'e to tow demeni na
 k'u ka kan yiriwa?
 Kana i ka kan fili, n teri,
 Kana i ka kan lagosi, n baden,
 Kana pine a k'o,
 I ka kan ta, i k'a fo,
 I ka kan ta, i ka baara k'a la,
 I ka kan ta, i k'i mago ne a la.
 I ka kan fo n teri,
 A fo tuma bëe,
 Walasa i nen be deli a la,
 Cogo min i tulo be deli a la,
 Yaasa i hakili be deli a la.

Sumana Kane
Balikukan baarada
Bamako

Maana : nin kera ce do ye ko Nco

Nco fa satø ye sanukuru kelen di a ma ciyen ye. A y'o sanukuruba kelen ta k'a be taa fen jini. A sera dugu folo min na, a y'a soro ce do su dalen be kabini sogoma fo wula. Dugumogow ma son k'a su don ko fo sanu ka da a kan.

Nco bonena a bololasanu kuru kelen na, k'o di u ma. U ye ce sutura, Nco temena a ka sira fe. A selen kungo kono, sira fila bonyoro la, ani ce were benna. O k'ale togo Zanke. U ye jogon jininka, k'a don k'u bee be taa fen-jinjor. U ye layidu ta jogon ye, k'u ka siraw ke kelen ye... n'u ye fen o fen soro, u be je k'o tila.

U ye yoro caman ke jogon fe, ka fen caman soro jogon fe. U nana se dugu do la. Nco ye muso jumanba do ye. A nebora o fe. Ani a terike wulila ka se muso somogow ma, u k'u denmuso di u ma furu la. Muso somogow k'u b'u denmuso di terima fila ma. Nka ce fen o fen mana u denmuso furu, olu bee sara koro so kono. Zanke ni Nco ko u b'a fe ten.

Muso in dira u ma, u ye furu ke. Nco donna koro so kono. Dugutilalenba, Nco ni koro muso sunogolen, sa belebeleba finman bora muso nefela la, k'i kun koro ta, k'a be Nco cin, o y'a soro Zanke ma sunogo. O y'a ka muru ta ka sa in kun tige, k'a bila a ka palan kono. Sa to donna muso kono. Zanke taara a da ka sunogo. Dugu jelen dugumogow ni musosomogow bee jorolen tora fo majomagan nanen koro so da gosi k'a ye ko Nco ma sa.

Nco muso nana den kelen soro. Zanke ni Nco y'u ka fen bee ta k'u be segin u ka duguw la. U selen u ka jogonbenyoro la, u y'u jo k'u be u ka fen bee tila i n'a fo u tun y'a layidu ta jogon ye cogo min u bendon folo.

U ye nafolow tila, ka misiw tila, ka sanuw tila.

U tilalen, fen bee tilali la, k'u bëna u kodon jogon na, Zanke ko Nco ma, k'a to tora fen kelen ye n'o ye den ye.

Nco y'a jininka k'o be tila cogo di?

Zanke ko i b'a sen kelen mine, ne be kelen mine, an b'a sama, bee b'i ta ta.

U ye den mine k'u be a sama u ni jogon ce yoro min, a ba kulela, a kulelen, sa to min b'a kono, o bora ka bin, Zanke ko, nin sa in, ne y'a kuntigé a' ka kono su, a bolen i muso nefela la k'a be i cin. A tilala k'a fo Nco ye, k'a ka fen in bee ta k'ale yafara u bee k'o, k'u di Nco ma a ka puman koson.

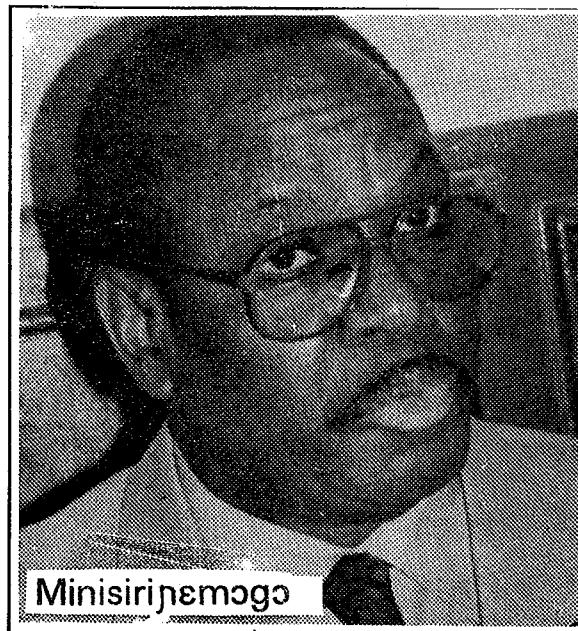
Nco kaarila k'a ka sanukuru di ce min sudon na, o ce de ye Zanke ye, fosi te numanya ni kaari bo.

Abudaramani Sise
IPN
Bamako

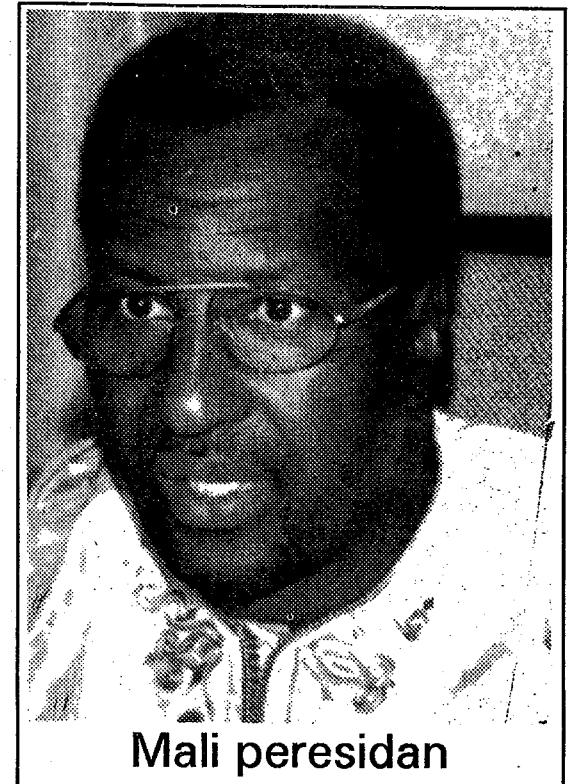
Mali goferenama kura

Mali goferenama kura sigira. Minisirijemogo kera Ibrahima Bubakari Keyita ye. A sigira Abudulayi Seku So no na.

Goferenama kura

Minisirijemogo

Mali peresidan

Musutafa Diko
Jamana marali n'a lakanani minisiri: Yetinan Koloneli Sada Samake
Dongo ni kunnafoniw jensenni minisiri: Sekou Deteba Kamisoko
Jamana baarabakow ani bolifenkow minisiri : Bakari Koninba Tarawele
Nafolokonew ni jagokonew minisiri : Sumayila Sise
Kalan kun folo minisiri : Adama Samaseku
Jamana ni jamana werew ce jogonkonew ni tungafemogow ni farafinnajamanaw ni jogonce minisiri: Madamu Si Kajatu So
Dugukolo jukorofenw jinini ani izinikow ni kuranko ni jiko minisiri : Sekou Seyidu n'a be wele Tijani Jawara
Kirikow minisiri : Bubakari Gawusu Jara

MUSOW KA NETAAN SABATILI CGCM3U

Negjuru : 22-25-72
Bamako, Mali

Dantigeli

Minisirijemogo ka sariyaseben

N° 93-119 min tara san 1993, mekalo tile 4, o hakilinaw be nin baaraketaw kalifa musow ka netaakun sabatili netaakun sabatili netaa ma :

- ka kunnafoniw di Minisirijemogo ma, musow ka djenelatige cogoyaw kan, ani ka hakilinataw digoferenama ka politiki kan musow ka yiriwa n'u ka netaa siratigew la,
- ka kunnafoniw di Minisirijemogo ma minnu be ke sababu ye ka musow sendon faso yiriwalibaaraw la, siraw bee fe,
- ka musow ka gelyaw bee nejini, -ni Minisirijemogoy'ajini, ka hakilina d'a ma musow haminankow kan minnu jesinnen be uka netaa sabatili ma, ani fana ka jinini ke o haminankow kan, k'o jininiw jaabiw waleya,

Musow ka netaa sabatili netaa sen be don porozew labenni na, minnu jesinnen be musow ka yiriwali ma. Minisirisow ka ciden jekulu musow ka netaa sabatili kan ani goferenama ni musow ka tonw ni demedonjekuluw ka komisiyon sigilen, ale de b'olu fila bee netaogoya. A sen be komitew ani konseyiw bee ka baara la, minnu jesinnen be musow ma.

Musow ka netaa sabatili netao be se ka wele bila mogo siya bee ma a ka baara kerenkernenew kama.

Musow ka netaa sabatili netaogoso ka baarakejekulu

Nin mogow be musow ka netaakun sabatili netao deme a ka baaraketaw sabatiko juman na :

- sekereteri minnu be sebenjenaboyoro la,
- ciden kerenkernenew,
- minisirisow kono lasigidenw,
- maraw kono lasigidenw.

Sebenjenaboyoro :

Sekereteri ka baara ketaw ye ka gundolasabenw minne walima k'u ci, ka mansinnasabenni k'e, ka kunnafoniw ta, ka sebenw bilakojuman ani u lasagonkojuman kolosi. U ka kan ka sebenw lacaya. Musow ka netaa sabatili netao mana u bila ci fen o fen na baara hukumu kono, u ka kan k'olu k'e.

Ciden kerenkernenew :

U be musow ka netaa sabatili netao deme a ka baara ketaw la. O la, seben minnu be bila u ka bolo kan, u ka kan k'olu kalan, k'u kono k'olu d'ou, ka jatemine k'u kan ani k'u laben sariya kadara kono. U ka kan fana k'o sebenw kono lataamacogo kolosi. Netao mana baara fen o fen d'u ma musow ka yiriwa n'u ka netaa hukumu kono, u ka kan k'olu bee k'a nema.

Minisirisow kono lasigidenw :

- U ka baara ketaw file :
- ka jatemine ke minisirisow ka

walasa bee ka faamuyali soromusow ka netaakun sabatili la, ani k'a k'u haminanko ye.

baaraketaw kan, minnu nafa be se ka nesin musow ma, k'olu kunnafoniw lase musow ka netaa sabatili netaogoso ma,

- kunnafoni fen o fen be se ka ke sababu ye ka faamuya jenjen soromusow kun kan, u ka kan k'olu bee dalaje,
- musow ka netaa sabatili netao mana seben minnu lase Minisiriw ma, lasigidenw ka kan k'olu waleyacogow kolosi,
- sariya ye ko minnu jo musow ye, musow ka kan ni fen minnu ye, olu bee ka kan ka bo sira minnu fe, u ka kan k'olu kolosi Minisirisow kono,
- ukakanka jamaladonniyakojuman

Maraw kono lasigidenw :

Olu ka kan ka nin baaraw ke :
- gelya kerenkernen minnu be musow kan maraw kono, k'olu segeseg, k'u sidon,
- goferenama ye sariya minnu ta ka nesin musow ka netaa ma, k'olu waleyacogo juman kolosi maraw kono,
- ka dabaliw tige walasa musow ka jekuluw ka sigi sen kan maraw kono, ani ka baaraw ke minnu b'a to jama na faamuya nena soromusow ka gelyaw kan,
- musow ka netaakun sabatili netaogoso manasseben minnulasemarajemogo ma, lasigiden ninnu ka kan k'olu

jetaa
jenabocogo kɔ̄sɔ̄.

Maraw kɔ̄nɔ̄ lasigidenw b̄e se ka
musow ka jetaa sabatili jemogɔ̄
jɔ̄yɔ̄rɔ̄ f̄amara kɔ̄nɔ̄ jɔ̄gɔ̄nyew senf̄e.

Musow ka jetaa sabatili jemogɔ̄so ka jɔ̄gɔ̄nlakodon ni jekafɔ̄ temesiraw

Minisirisow ka ciden jekulu musow ka jetaa sabatili

O jekulu in ka kan k'a cesiri nin
baaraw fe :

- ni musow ka jetaa sabatili jemogɔ̄
ye s̄eben minnu bila jekulu in ka bolo
kan, a ka kan ka jetemine k'o s̄ebenw
kɔ̄nkow kan, ani k'a hakilina d'u

ko k'a f'a' ye
demedonjekuluw ka baara minnu
jesinnen b̄e musow ka jetaa n'u ka
yiriwali sabatili ma, k'olu labenni
kopuman sabati.

Gof̄erenama ani musow ka t̄onw ani demedonjekulu ka komisiyon sigilen

Nin komisiyon in de b̄e t̄onw ani
demedonjekuluw ka baara minnu
jesinnen b̄e musow ka jetaa n'u ka
yiriwali sabatili ma, k'olu labenni
kopuman sabati. a b'a hakilina di
gof̄erenama ka politiki kan muso ka
yiriwali la. A b̄e hakilinaw ni
laadilikanw di minnu b'a to musow
sen b̄e don porozew ni faso yiriwali
baaraw la.

Nin komisiyon in sigilen b̄e ni
gof̄erenama mogɔ̄ 10 ye ani musow

Madamu Jakite Fatumata Njai,
musow ka jetaa sabatili baarada jemogɔ̄

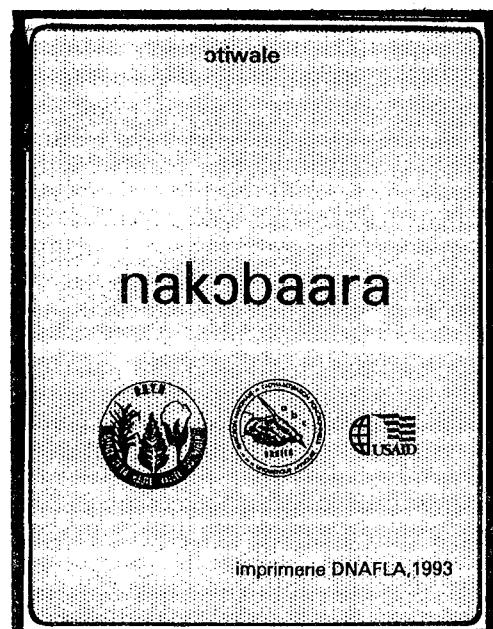
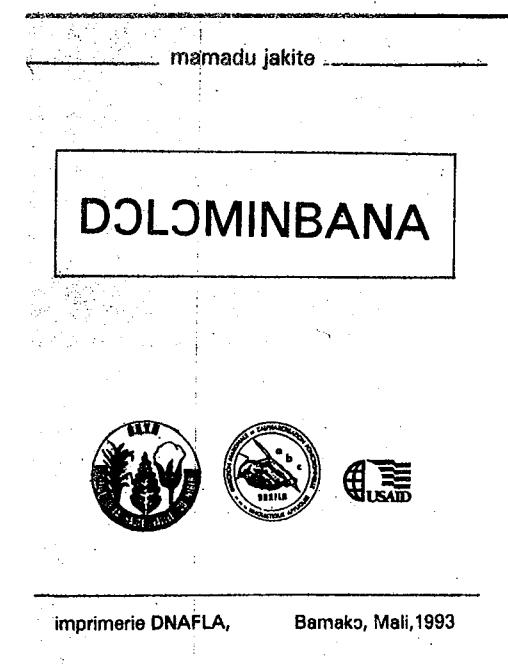
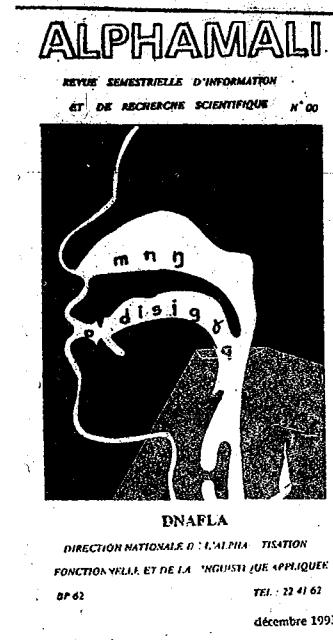
kan,
- sariya minnu mana ta ka jesin
musow ka jetaaaw n'u ka yiriwaliw
ma, u ka kan k'olu kɔ̄sɔ̄ ani k'u kiime
minisirisow kɔ̄nɔ̄,
- Minisirisow, musow ka t̄onw ani

ka t̄onw mogɔ̄ 10 ani
demedonjekuluw mogɔ̄ 10.

jetaa

Gafe kuraw

Gafe kura caman dilanna balikukan baarada fe. U b̄e se s̄oro balikukan
baarada la bamako. U dɔ̄w t̄ogo file : dane gafe, ntenten nt̄enmasa, nsiiiriw,
coiyw, ani caman werew. N'a' b'a fe ka kunnafoniw s̄oro, a' b̄e se ka s̄eben
ci balikukan baarada la, bamako.

Ko k'a f'a' ye

Dugu yiriwalikalansow dayelëla Farage

Dugu yiriwakalansow ye kalansow ye minnu jësinnen bë keréenkérénnya na denmisénw ma. Kalan in bë ke an ka kanw na. A jësinnen bë denmisénw ma minnu si b'a ta san 9 na ka se san 15 ma. A daminéna kalanso 20 kono otiwale kono na. Nka a bëna jënsen an ka jamana kono. Kalansow dayelédon Farage, jama caman bora, wa dunanbaw fana nana ka bô Bamako : minisiriw, depitew ani baradaw jëmogow.

O dayeléli hukumu kono, kalan kun folo minisiri, Adama Samaseku, ye jemukan nafama fo. O jemukan in file :

Dugu maakorow, n balimaw, depitew, an demebagaw, cew ni musow, a' ni soggoma!

Mali goferanama tøgø la, n bë foli ni tanuni lase aw ma. Mogo minnu bora dugu wërew la ka na dugu yiriwalikalansow dayeléli seli in kùnben Faragwé , n ka foli b'aw ye.

Haminanko kelen de b'an na yan bi, n'o ye kalanko ye.

Kabini Mali y'a ka yéremahorónya ta, an ka jamana y'a cesiri kalan yiriwali la, kalan suguya bëe: tubabukan, balikukan, madarasakan. Nka, on'a ta o ta, hali bi kalanbali ka ca an faso kono. N'i ye mogow sigi keme o keme, i b'a soro minnu ma kalan, olu ka ca ni bi seegin ye. O fana na, muso kalanbali de ka ca fo k'a dama teme. O de kosoñ, anw ka Minisiriso, n'o ye kalan kun folo minisiriso ye, o ye feerew tige minnu b'a to jamanaden bëe na se ka kalan.

O feere ninnu do ye balikukan ye. An ka jamana kono, balikukan yiriwara kosebe. A bë ke an ka kan caman na. Jìnán, balikukan kera kalanso 5138(ba duuru ani keme ni bi saba ni seegin)de kono. Mogo 134.156 (ba keme ni bi saba ni naani ani keme ni bi duuru ni woɔrɔ)de ye kalan ke o kalanso ninnu kono. Kalanden jolenw ye baara nafama caman k'u ka duguw kono. O baara ninnu jësinnen te fen were ma ni duguw yere ka yiriwali te.

N balimaw,

Nin feere tigelen ninnu bëe kô, an y'a kolosi hali bi, ko do bë ka fara kalanbaliw kan. An y'a kolosi fana ko denmisén caman te taa lakoli la. O kunw fana ka ca. Lakoliso te dugu dòw la, se te dòw ye k'u denw bila ka taa lakoliw la, dòw yere fana ma lakoli nafa ye hali bi. O de y'a to, walasa ka feere soro denmisénw ka o kalankó la, anw ka Minisiriso y'a jësin denmisénw kalanni ma an ka kanw na. U bëna kalanje ni sëbenni kalan, nka u bë dënniya wërew fana kalan, minnu bëna u nafa u ka dijelatigé kono, sira bëe lajelen fe, n'a ma ke baara ni soro dòron ye. O kalan in ni balikukan te kelen ye, bawo a jësinnen don keréenkérénnya na denmisénw de ma, minnu si b'a ta san 9 na, ka se san 15 ma. An k'o kalansow de ma dugu yiriwalikalansow.

Dugu yiriwalikalanso ninnu nafa ka bon an ka duguw ma, u nafa ka bon an ka jamana mumé ma, bawo u bëna ke sababu ye ka kalan lase an ka denmisén bëe ma, an ka dugu misénw kono. Dugu yiriwalikalansow bë dayelé, n'o y'a soro dugumogow yere de jenna n'a ye. Wa u jësinnen don ceminsenninw ma cogo min, u jësinnen don npogotigininw fana ma ten. O koro ye ko cew, musow, bëe de kalanni y'an haminko ye.

Bi, an ye jøgøn dalajé Farage walasa ka dugu yiriwalikalanso 20 (mugan)de dayelé Kangaba ni Kati maraw kono.

N bë wele bila karamogow ni kalandenw ma, ani dugumogow, bëe k'i cesiri walasa nin baaraba in bë sira soro.

An ka cidenw temena dugu mugan in bëe kono. U ye dugu yiriwalikalanso nafa jøfø. U da sera dugu joyorø fana ma nin baara sabatili la. N tèna segin o bëe kan, nka , n koni b'a pini aw fe, an k'an cesiri, walasa an na kunnawolo soro à ko la.

N balimaw,

Nin kalan kura in, a jësinnen te nin dugu damadòw dòron ma. Anw cesirilen don, walasa a na jënsen jamana bëe kono, an ka mara bëe lajelen kono. Wa a tèna ke bamanankan oɔron na, a bëna ke faso kan tow fana na, bari yiridøn o, sodøn o, jidøn o, yéredøn de jøgøn te.

N balimaw,

Baara min dabatø file nin ye, kunnawolo baara de don, yéredøn baara de don. O de kosoñ, n bë segin a kan tugun, n b'a pini aw fe, an bëe k'an fanga fara jøgøn kan, walasa dugu yiriwalikalansow na taa jëe.

N balimaw,

kurun bë pini ka se cencen kan. Nka n tèna n ka jemukan in kuncé, ni n ma foli lase an demebagaw ma, n'olu ye demedonjekulu ye, minnu sigilen b'an fe Mali kono, ani dije jamanaw ka tønbaw. Nin jekulu ninnu joyorø yera kalan sabatili la an ka jamana kono. Wa joyorøba fana b'u la dugu yiriwalikalansow ka jëtaa sinsinni na. N b'u fo u ka demew n'u ka hakili jumanw na.

N balimaw, karamogow ni kalandenw, n ka foli b'aw ye.

N bë foli lase jama fana ma.

Kalan in, Ala k'a taa jëe, Ala k'an ka duguw yiriwa., Ala ka Mali bo nogo la.

An bë baara fen o fen na, Ala ka faso denw nafa bô a la, ka here sabati jamana kono.

Aw ni ce a' ka tulomajo la.